

at dette overhovedet ikke kan hjælpe i denne Situation. Det, vi ønsker, er at faa Arbejdsro og saadanne Arbejdsvilkaar, at vi kan fortsætte det Arbejde, der har været i stærk Udvikling i de sidste Par Menneskealdre, nemlig at dyrke den danske Jord paa en bedre og mere intensiv Maade end ved Landbrug og derved frembringe større Værdier. Jeg har i de sidste Dage set en Meddelelse om, at Regeringen tænker paa at fremkomme med Forslag om at stille Beløb til Raadighed til Laan, derunder, saavidt jeg kunde forstaa, ogsaa til Gartneriet. Jeg tror dog ikke, at saadanne Laan fjerner Vanskelighederne indenfor dette Fag. Det, vi har Brug for, og det, vi ønsker ved at fremsætte dette Lovforslag, er at beskytte et dansk Erhverv.

Jeg har for nogen Tid siden i adskillige Blade set en Artikel af en Mand ved Navn William Halland, som jeg for øvrigt slet ikke kender. Han kalder det Told paa Solskin, og han har vist ment, at det var umaadelig vittigt. Jeg har senere faaet at vide, at denne Mand er Tjenestemand, i en ret høj Stilling, vistnok i Toldvæsenet. Jeg synes, at Statens Tjenestemænd burde tage sig noget nyttigere for end at prøve paa at haane et kriseramte dansk Erhverv. Hvis den vedkommende Tjenestemand skulde have for lidt at bestille, vil jeg i al Ærbødighed henstille til Ministeren at sørge for, at han faar noget mere nyttigt at foretage sig end at prøve paa at latterliggøre et Erhverv, der i Øjeblikket kæmper under vanskelige Forhold. Artiklen har for saa vidt ikke undret mig, han har maaske ikke nok at bestille, og selv sidder han jo paa den grønne Gren med sin faste Indtægt og Pension, saa han har neppe Forstaaelse af, hvad det vil sige at kæmpe mod Overmagten, som Gartneriet gør det i Øjeblikket.

Derimod har det i højere Grad forbaavset mig, at en hel Del Blade, ogsaa Venstreblade, har optaget denne Artikel. Jeg ved godt, at der er mange, der mener, at det ikke bør forundre, men jeg vil dog saa længe som muligt mene, at hvis det Samarbejde, der ogsaa i denne Rigsdags-samling har været mellem Regeringspartiet og det konservative Folkeparti, skal føre til et godt og frugtbringende Resultat, er det ikke klogt at Venstre stadig at prøve paa at sparke til den anden Part, det konservative Folkeparti. Jeg har villet gøre disse Bemærkninger, fordi jeg saa længe som muligt vil arbejde for, at de to borgerlige Partier kan komme i godt og frugtbart Samarbejde.

Det, vi ønsker ved dette Forslag,

er et Værn for et Erhverv. Vi har noget lignende paa beslægtede Omraader. Den danske Sukkerindustri og Sukkerroevavl muliggøres jo delvis ved, at der er en Toldbeskyttelse paa 6 Ø. pr. kg Sukker. Det bevirker, at vi her i Landet kan frembringe det nødvendige Sukker. Det er en baade klog og fornuftig Ordning, og jeg vil haabe, at noget lignende ogsaa maa komme til Anvendelse overfor det Erhverv, jeg her taler om. Som vi nu har det, begunstiger vi Udlandet og hemmer det danske Erhverv.

Men her drejer det sig ikke blot om dette Erhvervs Opretholdelse og Vækst i Fremtiden, det er ogsaa i høj Grad et Arbejderspørgsmaal. Det forekommer mig i alt Fald, at det er et Spørgsmaal, som Regeringen og Rigsdagen ikke kan sidde overhørig: Hvorledes skal vi skaffe Arbejde, ikke blot til de arbejdsløse, der i Øjeblikket findes i et meget uhyggeligt stort Tal, men til den stadig voksende Befolkning, til det Fødselsoverskud, som hvert Aar bliver større og større? Indenfor det Erhverv, jeg her taler om, Gartneriet og Havebruget, er der en Mulighed for at skaffe Arbejde til et betydeligt større Antal Mennesker. Dette er ikke noget, som jeg udkaster som en Paastand, det er bevist i Holland. Forholdene i Danmark kan paa dette Omraade i høj Grad sammenlignes med Forholdene i Holland, og hvis vi kunde faa vore Forhold indrettet paa samme Vis som der, vilde det være muligt ved Gartneri og Havebrug at beskæftige et betydeligt større Antal Personer, end det er muligt at beskæftige ved vort for øvrigt meget dygtigt oparbejdede Landbrug. Det er blevet oplyst for mig — det kan naturligvis ikke opgøres ganske nøjagtigt, men Tallet er vist ikke helt galt —, at det danske Folk i det sidste Aar har betalt 130 Mill. Kr. i Lønninger til Udlandets Arbejdere for de Varer, som vi faar færdige herind, for al vor Import fra Udlandet. Det vil altsaa sige, at vi er med til at betale fuld Betaling for Arbejdet til Udlandets Arbejdere, medens vi i høj Grad lader vore egne Arbejdere nøjes med en betydeligt lavere Understøttelse. Det er efter min Opfattelse et meget uheldigt Forhold. Der er jo ingen Tvivl om — det er vi sikkert alle enige om —, at de danske Arbejdere kun ønsker at faa Arbejde, men Forholdene er jo saadanne i Øjeblikket, at der ikke kan anvises Arbejde til alle de arbejdsløse. Jeg kan ikke se andet end, at det vilde være et Gode, om vi prøvede at udnytte den danske Jord paa mere intensiv Maade, end det hidtil er sket; men hvis